

zaaknummer 2014 W 1138

11 NOV 2014

Datum advies: 11 november 2014

11 NOV 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____,
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. B.J.M.P. Cremers,

tegen:

(wijlen) _____
geboren op _____, overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
in de periode hier van belang geestelijk directeur van het
Kleinseminarie.

1. De procedure

Het klaagschrift (met 8 bijlagen) is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 maart 2014.

Op 16 mei 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mgr. drs. A.L.M. Hurkmans, Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

Op 4 september 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd vergezeld door de heer _____ en bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Cremers. Namens het Bisdom zijn verschenen _____ en mr. _____, kanselier van het Bisdom 's-Hertogenbosch.

Naar aanleiding van de zitting heeft klager nadere stukken ingestuurd bij brief van 9 september 2014. _____, voornoemd, heeft hierop bij brief van 3 oktober 2014 gereageerd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager verbleef in de periode 1956-1959 op het Kleinseminarie _____ te _____ (hierna: Kleinseminarie). Medio 1957 - klager deed toen zijn eerste jaar over - kwam aangeklaagde op het Kleinseminarie werken. Hij werd de geestelijk leider van het Kleinseminarie, was godsdienstleraar en fungeerde daarnaast als mentor van klager.

Vanwege de tegenvallende studieresultaten van klager vonden er wekelijks gesprekken plaats tussen klager en aangeklaagde, in het park en/of in de kamer van aangeklaagde. Deze gesprekken werden steeds diepgaander. Aangeklaagde werd aardiger naar klager toe maar tegelijk ook opdringender.

Tientallen keren raakte aangeklaagde 'toevallig' kort met zijn hand het geslachtsdeel van klager aan. Dit gebeurde niet alleen in de gymzaal, maar ook in de kamer van aangeklaagde. De deur van de gymzaal of de kamer werd steeds door aangeklaagde op slot gedaan, zodat ze volgens hem niet gestoord konden worden.

Klager werd aanvankelijk alleen bekeken en betast door aangeklaagde. Later werd klagers geslachtsdeel wel eens vastgepakt en gestreeld door aangeklaagde. Langzaam maar zeker ging het proces steeds verder. Na verloop van tijd moest klager alleen in zijn onderbroek of zelfs helemaal naakt verschillende spelletjes doen. Aangeklaagde had klager wijs gemaakt dat hij dan beter op de spieren van klager kon letten. Klager werd over zijn hele lichaam betast, ook zijn geslachtsdeel. Als klagers geslachtsdeel dan stijf werd, kreeg hij complimenten van aangeklaagde. Deze gebeurtenissen herhaalden zich bijna iedere week, gedurende een periode van een aantal maanden. Telkens weer verkeerde klager in de wetenschap dat de 'lichamelijke begeleiding' samenging met de studiebegeleiding. Op dat moment had klager niet in de gaten dat hij door aangeklaagde seksueel werd misbruikt.

Van de ene op de andere dag verergerde de aard van het seksueel misbruik. Aangeklaagde begon klager met olie te masseren, waarbij klagers geslachtsdeel, billen en anus niet werden ontzien. Klager moest van aangeklaagde op zijn handen en knieën gaan zitten met zijn hoofd naar de grond. Volgens aangeklaagde was klager nu zijn paard. Kort daarop voelde klager een hevige pijn in zijn billen. Toen hij omkeek, zag hij dat aangeklaagde hijgende bewegingen maakte. De pijn werd heviger en toen klager het uitschreeuwde van de pijn haalde aangeklaagde zijn penis uit de anus van klager. Klager was ernstig verward geraakt door deze gebeurtenis. Hij had veel pijn en er zat bloed in zijn onderbroek.

Klager is in de periode daarna, in ongeveer twee jaar tijd, nog 30 à 40 keren verkracht. Dat gebeurde telkens op de reeds omschreven wijze. De deur van de kamer van aangeklaagde werd steeds op slot gedaan.

Klager wilde aangeklaagde niet teleurstellen, want aangeklaagde deed immers ook goede dingen voor hem. Klager werd telkens nadat hij verkracht was getroost door aangeklaagde en begeleid met zijn huiswerk.

Het seksueel misbruik is gestopt op het moment dat klager noodgedwongen het Kleinseminarie moest verlaten omdat hij opnieuw, ditmaal in de tweede klas, zou blijven zitten.

Klager heeft nadat hij het Kleinseminarie had verlaten zijn vader ingelicht over het seksueel misbruik. Klagers vader heeft contact gezocht met aangeklaagde, maar dat heeft niets opgeleverd. Aangeklaagde bleek ineens niet meer bereikbaar voor de buitenwereld.

2.2 De gebeurtenissen hebben een zeer grote impact gehad op het leven van klager.

In de eerste plaats is het hebben van seks en/of intimiteit een probleem geweest voor klager.

In de tweede plaats heeft klager lange tijd met niemand over het seksueel misbruik durven te spreken en heeft hij daardoor in een isolement geleefd. Pas in 2010 durfde klager met zijn vriend (de heer) over het seksueel misbruik te spreken.

In de derde plaats heeft klager grote moeite met het omgaan met autoritaire mensen, met name tijdens zijn werk in relatie tot zijn leidinggevende, hetgeen leidde tot conflicten. Klager heeft daardoor tot aan zijn pensioen tal van banen gehad.

In de vierde plaats heeft klager een behoorlijk gebrek aan zelfvertrouwen en zelfrespect, waardoor de relatie met familie en vrienden vaak onder druk heeft gestaan.

In de laatste plaats heeft klager een sterke argwaan ten aanzien van alles wat met de R.K.-kerk te maken heeft.

Klager is in gehuwd en heeft twee kinderen. Pas sinds augustus 2014 weten zijn kinderen van het seksueel misbruik af. Ook zijn echtgenote is er nog maar sinds korte tijd van op de hoogte. Klager heeft het idee dat hij nu door zijn gezin beter wordt begrepen. Zelf is klager erg rationeel en heeft hij nog geen emoties getoond.

2.3 Klager wil met het indienen van de klacht bereiken dat de verantwoordelijken binnen de kerk namens aangeklaagde beseffen en inzien dat er met de verwerpelijke daden als omschreven onnoemelijke schade, materieel maar met name ook immaterieel, is aangericht bij klager. Klager vindt dat daden als waarvan hij slachtoffer is geworden niet ongestraft mogen blijven.

Klager hoopt dat hij met het doorlopen van de onderhavige klachtprocedure voorgoed de traumatische gebeurtenissen uit zijn jeugd en de gevolgen hiervan achter zich kan laten.

Daarnaast wenst klager dat het probleem seksueel misbruik (verder) wordt ingedamd en nieuwe slachtoffers in de toekomst worden voorkomen.

Klager is niet uit op schadevergoeding. Indien zijn klacht evenwel gegrond zal worden verklaard, wenst klager toch gebruik te maken van de schadecompensatieregeling.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Aangeklaagde was in de betreffende periode, tot aan zijn wijding als hulpbisschop in , geestelijk directeur van het Kleinseminarie.

Naar aanleiding van de klacht heeft het Bisdom onderzoek verricht in de archieven, hetgeen echter geen informatie over mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde heeft opgeleverd. In de rapportage van de Commissie Deetman komt aangeklaagde ook niet voor als vermoedelijke dader. Vanuit deze hoek kan de Bisschop het misbruik derhalve ontkennen noch bevestigen, waarmee uitdrukkelijk de klacht van klager niet gebagatelliseerd wordt. Integendeel, zijn relaas komt zeer oprecht over.

De Bisschop geeft aan dat hij zich in zijn beslissing aan het oordeel van de Klachtencommissie zal conformeren.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 De verklaring van klager is op de Klachtencommissie authentiek en zeer oprecht overgekomen. Bij de beoordeling van de voorliggende zaak dient de Klachtencommissie echter de vraag te beantwoorden of er zodanige feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen, dat de verklaring van klager voor een objectieve derde aannemelijk is.

Klager heeft aangeklaagde een brief geschreven, gedateerd 10 mei 2013, waarin hij aangeklaagde heeft geconfronteerd met hetgeen hij klager heeft aangedaan.

Op deze brief van klager is per brief d.d. 9 juni 2013 gereageerd, met als afzender ‘
’. De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de inhoud van die brief en is tot de conclusie gekomen dat deze brief niet dienstig kan zijn als steunbewijs, nu die brief niet is ondertekend en daarmee onvoldoende vast staat of die wel van aangeklaagde zelf afkomstig is. Bovendien is ter zitting duidelijk geworden dat de lichamelijke toestand van aangeklaagde in juni 2013 reeds zeer slecht was. Kort daarna, binnen twee maanden, is aangeklaagde ook overleden.

Op 6 maart 2014 is er via de website van de Koepel Landelijk Overleg Kerkelijk Kindermisbruik (www.klokk.nl) een oproep geplaatst, teneinde eventuele andere slachtoffers van aangeklaagde op te sporen. Op deze oproep heeft echter tot op heden niemand gereageerd.

Ook bij het Meldpunt zijn geen meldingen of klachten binnengekomen met betrekking tot seksueel misbruik door aangeklaagde en in de rapportage van de Commissie Deetman wordt aangeklaagde ook niet genoemd als vermoedelijke dader.

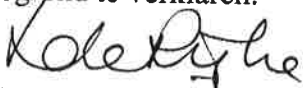
De door klager overgelegde pagina's uit zijn agenda maken aannemelijk dat klager een brief heeft afgegeven bij , waar aangeklaagde woonachtig was, maar maken niet aannemelijk dat de niet ondertekende brief inderdaad van aangeklaagde afkomstig was. De gezondheid van aangeklaagde was toentertijd reeds zodanig, dat zijn brieven door derden werden afgehandeld, omdat hij daar zelf niet meer toe in staat was. Daartoe werd officieel briefpapier gebruikt. De Klachtencommissie acht het onvoldoende aannemelijk dat aangeklaagde zelf de door klager overgelegde brief heeft geschreven en deze door een derde heeft laten posten.

4.4 De Klachtencommissie moet op grond van het voorgaande vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende steunbewijs, dan wel aanknopingspunten zijn gevonden voor de aannemelijkheid van de klacht. Hoewel zij zich realiseert dat dit voor klager zeer teleurstellend is, moet de Klachtencommissie de Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch adviseren de klacht ongegrond te verklaren. De Klachtencommissie wil hierbij opmerken, dat zij niet uitsluit dat klager seksueel is misbruikt. Op grond van de voorhanden informatie kan zij echter niet tot het oordeel komen dat het misbruik door aangeklaagde voldoende aannemelijk is gemaakt.

4.5 Indien echter in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van deze aangeklaagde ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom 's-Hertogenbosch de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 11 november 2014 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter; zr. J.G.M. Verwijs en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.